

คำนำสำนักพิมพ์

หมาม่วยอินเดีย เป็นพืชเศรษฐกิจที่กำลังได้รับความสนใจอันเนื่องมาจากความต้องการของตลาดต่างประเทศเพื่อนำไปสกัดเป็นยารักษาโรคพาร์กินสัน อีกทั้งยังมีสรรพคุณในด้านฟื้นฟูสมรรถภาพทางเพศ บำรุงสมองและร่างกาย ซึ่งสอดคล้องกับธุรกิจด้านสุขภาพที่กำลังเติบโตเป็นอย่างมากในปัจจุบัน โดยพืชชนิดนี้ยังเหมาะสมกับภูมิอากาศแบบไทยๆ ปลูกง่าย โตไว ให้ผลผลิตเร็ว จึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งสำหรับผู้ที่ต้องการเสาะหาพืชราคาดีมีอนาคตมาเพาะปลูก

แต่ในปัจจุบัน ข้อมูลเกี่ยวกับหมาม่วยอินเดียในเมืองไทยยังมีไม่มากนัก เพราะเพิ่งมีการนำมาปลูกและศึกษาอย่างจริงจังเมื่อปี 2554 โดยคณะนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ทางสำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์ เห็นว่าถึงเวลาแล้วที่จะต้องมีหนังสือเกี่ยวกับหมาม่วยอินเดียที่ให้ข้อมูลอย่างถูกต้องและครบถ้วน ที่สำคัญ ต้องอ่านสนุก เข้าใจง่าย สร้างแรงบันดาลใจ นำไปใช้และปฏิบัติได้จริง กระทั่งสำเร็จเสร็จสิ้นเป็นหนังสือ *รวยล้นฝัก มหัศจรรย์หมาม่วยอินเดีย เล่มนี้*

รวยล้นฝัก มหัทศจรยรย์หมามุ่ยอินเดียน เป็นหนังสือที่
พิถีพิถันในการจัดทำเป็นอย่างสูง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและ
น่าสนใจ โดยทางทีมงานได้สัมภาษณ์ **อาจารย์สมโภชน์
ทับเจริญ** อดีตผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและฝึกอบรมการเลี้ยง
สุกรแห่งชาติ สถาบันสุวรรณวาทกสิกิจ เพื่อการค้นคว้าและ
พัฒนาปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตกำแพงแสน ผู้ที่ได้ชื่อว่าเข้าใจหมามุ่ยอินเดียนอย่าง
ถ่องแท้ หรือหากจะบอกว่าเป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจหมามุ่ยอินเดียน
มากที่สุดในเมืองไทยก็ไม่ใช่คำกล่าวอ้างที่เกินจริงแต่อย่างใด
ด้วยท่านเป็นผู้นำเมล็ดหมามุ่ยอินเดียนมาเพาะปลูกเพื่อศึกษา
วิจัยอย่างครบวงจรเป็นคนแรกของเมืองไทย รวมทั้งได้
สัมภาษณ์ **อาจารย์เกรียงศักดิ์ สอาดรักษ์** นักวิชาการเกษตร
ชำนาญการพิเศษ ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมการเลี้ยงสุกรแห่งชาติ
ภาควิชาวาสัตวบาล คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ผู้บริหารโครงการปลูก
หมามุ่ยอินเดียนของศูนย์วิจัยฯ ในปัจจุบัน

ทางสำนักพิมพ์ขอขอบคุณ อาจารย์สมโภชน์ ทับเจริญ
และอาจารย์เกรียงศักดิ์ สอาดรักษ์ เป็นอย่างสูงสำหรับข้อมูล
ต่างๆ รวมถึงการอนุญาตให้ทีมงานเข้าไปศึกษาเพื่อเก็บข้อมูล
ในแปลงหมามุ่ยอินเดียนของสถาบันเป็นระยะ เพื่อให้เข้าใจ
กระบวนการการเพาะปลูก การดูแล และการเติบโตของเจ้าพี่
มหัทศจรยรย์ชนิดนี้ได้อย่างถ่องแท้และถูกต้อง

สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์

ภาคที่ ๑	รู้จักหามะม่วงอินเดีย	9
บทที่ 1	หามะม่วงอินเดีย พืชเศรษฐกิจที่กำลังมาแรง	10
บทที่ 2	หามะม่วงอินเดียกับหามะม่วงไทย และการปลูกเชิงพาณิชย์	15
บทที่ 3	ลักษณะและความแตกต่างระหว่าง หามะม่วงไทยกับหามะม่วงอินเดีย	23
บทที่ 4	แอล-โดปา และหามะม่วงอินเดีย ตอนที่ 1	33
บทที่ 5	แอล-โดปา และหามะม่วงอินเดีย ตอนที่ 2	43
บทที่ 6	คุณค่าทางโภชนาการ	49
บทที่ 7	การฟื้นฟูสมรรถภาพทางเพศอย่างยั่งยืน	57
บทที่ 8	พืชสารพัดประโยชน์	63
บทที่ 9	กลุ่มผู้ป่วยที่ต้องหลีกเลี่ยงการบริโภค	69
ภาคที่ ๒	การปลูกและดูแลหามะม่วงอินเดีย	73
บทที่ 10	เข้าใจหามะม่วงอินเดีย ปลูกกี่ครั้งกิ่งออกงามทุกครั้ง	74
บทที่ 11	การตัดเมล็ดพันธุ์และการเพาะเมล็ด	81
บทที่ 12	ดินเลี้ยงพืช พืชเลี้ยงดิน	93
บทที่ 13	ขั้นตอนการปลูกลงแปลง และวัฏจักรหามะม่วงอินเดีย	99

บทที่ 14	การทำค้าง	105
บทที่ 15	เกษตรอินทรีย์วิถี การป้องกันศัตรูพืช โดยไม่ใช้สารเคมี	113

ภาคที่ 3 การแปรรูปจากวัตถุดิบสู่วัตถุดิบ 121

บทที่ 16	จากวัตถุดิบสู่วัตถุดิบ	122
บทที่ 17	ร่วมกันเราช่วย	129
บทที่ 18	การแปรรูปในเชิงพาณิชย์	135

ภาคที่

1

รู้จักหมามุ่ยอินเดีย

บทที่
1

หมามุ่ยอินเดีย พืชเศรษฐกิจที่กำลังมาแรง

เมื่อเอ่ยถึงหมามุ่ย! ท่านผู้อ่านคงรู้สึกคุ้นชินมาทันที ด้วยพิษสง การสร้างความระคายเคืองในระดับที่ต้องเกาอย่างทुरนทुरาย จนเป็นที่กล่าวขานและน่าหวาดหวั่น หลายคนจึงคิดว่าอยู่ห่างๆ มันน่าจะดีที่สุด... แต่อย่าเพิ่งด่วนสรุปว่าพืชชนิดนี้ทำให้คันคะเยอ เสมอไป เพราะหมามุ่ยที่กำลังจะนำเสนอเป็นอีกสายพันธุ์หนึ่ง นอกจากไม่ทำให้คันแล้ว ยังมีประโยชน์ต่อระบบประสาท บำรุง ร่างกาย ฟันพุ่มสมรรถภาพทางเพศ ที่สำคัญ เป็นอีกช่องทางทำเงิน เพราะให้ผลผลิตสูง กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ อีกทั้งยังแปรรูปได้หลากหลาย ถึงขนาดที่พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เคยแนะนำให้เกษตรกรปลูกจนเกิด กระแสฮอตฮิตขึ้นมาทันที เป็นพืชเศรษฐกิจดาวรุ่งที่กำลัง พุ่งแรง มีชื่อเรียกขานอย่างเป็นทางการว่า **หมามุ่ยอินเดีย**

หมามุ่ยอินเดียเมล็ดพันธุ์สีขาว

หมามุ่ยอินเดีย หรือเวลเวทบี (Velvet Bean) มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Mucuna pruriens* (L.) DC. var. *utilis* เป็นสายพันธุ์ที่ทั่วโลกให้การยอมรับ เพราะมีผลวิจัยระดับสากลการันตีสรรพคุณและความปลอดภัย (หากผ่านกรรมวิธีการแปรรูปที่ถูกต้อง) เจริญเติบโตได้ดีในทวีปเอเชีย แอฟริกา และบางส่วนของอเมริกา มีถิ่นกำเนิดจากทางตอนใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน และตะวันออกเฉียงใต้ของสาธารณรัฐอินเดีย คนแถบนั้นนิยมนำเมล็ดที่แก่มาต้มให้สุกก่อนรับประทาน เสริมสร้างความแข็งแรงมาหลายชั่วอายุคน

สถาบันที่ริเริ่มนำพืชชนิดนี้เข้ามาปลูกในเมืองไทยและศึกษาค้นคว้าอย่างจริงจัง จนกลายเป็นฐานข้อมูลสำคัญในปัจจุบันคือ **สถานีวิจัยและฝึกอบรมการเลี้ยงสุกรแห่งชาติ ภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน** โดย **อาจารย์เกรียงศักดิ์ สอาดรักษ์** นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ (ผู้บริหารโครงการปลูกหมามุ่ยอินเดียของศูนย์วิจัยฯ ในปัจจุบัน) ได้บอกเล่าความเป็นนามว่า

ผู้ที่นำหมามูยอินเดียมาปลูกในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน (และเป็นบุคคลแรกที่ทำการศึกษาวิจัยหมามูยอินเดียอย่างครบวงจรในประเทศไทย) คือ **อาจารย์สมโภชน์ ทับเจริญ**

“เวลานั้นท่านเป็นผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและการเลี้ยงสุกรแห่งชาติ ภายใต้สังกัดสถาบันสุวรรณวาจกกสิกิจฯ โดยหน้าที่หลักๆ ของหน่วยงานก็คือ ผลิตสุกรพันธุ์ดีราคาถูกให้แก่เกษตรกร จำหน่ายน้ำเชื้อสุกรพันธุ์ดี มีการอบรมและทำวิจัย แต่ด้วยความที่สถาบันต้นสังกัดเปิดกว้าง ต่อมาอาจารย์สมโภชน์จึงทำการวิจัยเรื่องสมุนไพร เริ่มต้นจากผลิตยาสมุนไพรใส่แผลและสมุนไพรล้างมดลูกสำหรับสัตว์ จนได้รับการรับรองจาก อย. (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา)”

หลังจากนั้นอาจารย์สมโภชน์ก็เกิดแรงบันดาลใจในการศึกษาและวิจัยเรื่องสมุนไพรอย่างจริงจังจนประสบความสำเร็จอย่างงดงามกับ**กวาวเครือขาว** กระทั่งวันหนึ่ง **นายสัตวแพทย์สุนาถ วงศ์ชวลิต** อดีตปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ต เจ้าหน้าที่ระดับ 9 กรมปศุสัตว์ ได้มอบเมล็ดพันธุ์หมามูยอินเดียให้ โดยฝากมา

อาจารย์เกรียงศักดิ์ สอาดรักษ์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ผู้บริหารโครงการปลูกหมามูยอินเดียของสถานที่ผลิตยาสมุนไพร ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมการเลี้ยงสุกรแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ผลิตภัณฑ์แปรรูปหมามูยอินเดีย ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

อาจารย์สมโภชน์ ทับเจริญ อดีตผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและฝึกอบรมการเลี้ยง
สุกรแห่งชาติ สถาบันสุวรรณวากกสิกิจฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตกำแพงแสน ผู้ทำการศึกษาและวิจัยหมา มุย อินเดีอย่างครบวงจร
เป็นคนแรกในเมืองไทย

กับ **คุณธนโชติ ธรรมชาติ** นักวิจัยในโครงการสมุนไพรรักษาของศูนย์วิจัยสุกรฯ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พอท่านศึกษาข้อมูลงานวิจัยจากต่างประเทศ ก็เห็น
ว่าพืชชนิดนี้มีความน่าสนใจเป็นอย่างมาก จึงให้คุณธนโชติเพาะเมล็ดและทดลอง
ปลูกที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และที่บ้านของท่าน
ตั้งแต่ปี 2554 ซึ่งในฐานะผู้ริเริ่ม ผู้บุกเบิก ในช่วงแรกก็ต้องลองผิดลองถูก ล้มลุก
คลุกคลานอยู่พอสมควร แต่ด้วยความมุ่งมั่นทุ่มเทอย่างไม่หยุดยั้ง ในที่สุดผลผลิต
ก็เป็นทีที่พึงพอใจ ก่อนต่อยอดแปรรูปเมล็ดหมา มุย อินเดีเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ
มากมาย

จากการนำเสนอข้างต้นจะเห็นได้ว่า หมา มุย อินเดีเพิ่งมีการศึกษาวิจัย
และปลูกอย่างจริงจังในเมืองไทยเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา หลายคนอาจสงสัยว่าแล้ว
ทำไมอาจารย์สมโภชน์ไม่ศึกษาค้นคว้าหมา มุย ไทยเพื่อส่งเสริมสมุนไพรรักษา
เพราะเมล็ดพันธุ์น่าจะหาได้ง่ายกว่า (ณ ช่วงเวลานั้น) และหมา มุย ไทยกับ
หมา มุย จากแดนภารตะมีความแตกต่างกันอย่างไร รวมไปถึงสรรพคุณต่างๆ นี้
เด็ดสะระเตีขนาดไหน

บทต่อๆ ไปมีคำตอบ

บทที่

2

หมามุ่ยอินเดียกับหมามุ่ยไทย และการปลูกเชิงพาณิชย์

หมามุ่ยไทย มีการรับประทานเป็นยาสมุนไพรสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน ถือว่าเป็นภูมิปัญญาไทยที่น่าสนใจยิ่ง อีกทั้งมีการศึกษาวิจัยและการันตีจากสถาบันแพทยแผนไทยที่ได้รับความเชื่อถือ ก่อนแปรรูปออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ มากมาย แต่หากจะก้าวไกลไปในตลาดต่างประเทศก็มีข้อจำกัดบางประการอยู่...

หมามุ่ยไทย

ที่มา : <http://www.erotic-nature.com>

ประการแรกคือ พิษสงของมันที่ทำให้เกิดอาการคันอย่างรุนแรง ถ้าปลูกในปริมาณหรือพื้นที่ไม่มากนักก็ไม่มีปัญหา แต่หากปลูกเชิงพาณิชย์เต็มรูปแบบที่ต้องใช้ปริมาณและพื้นที่มีใช้น้อย อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนใกล้เคียงได้ เช่น ถ้ามีลมกระโชกแรงจนทำให้ขนอ่อนจากฝัก (ที่ทำให้เกิดอาการคัน) ลอยฟุ้งไปทั่วและเข้าไปในเขตที่อยู่อาศัย...

แทบไม่กล้าคิดถึงผลที่ตามมาเลย

ข้อจำกัดต่อมาก็คือ ถึงแม้หมามูยไทยจะได้รับการการันตีจากสถาบัน แพทย์แผนไทยของรัฐ แต่งานวิจัยยังอยู่ในวงจำกัด คือภายในประเทศเท่านั้น หากต้องการได้รับการยอมรับในตลาดต่างประเทศ (อันหมายถึงเม็ดเงินมหาศาล ที่จะตามมา) จำเป็นต้องมีผลการวิจัยที่ยอมรับในระดับสากล

ส่วน หมามูยอินเดีย ที่ได้รับการยอมรับกันในตลาดโลก จุดแข็งหลักๆ ก็เนื่องมาจากผลงานวิจัยในระดับสากลจำนวนมากช่วยการันตีว่ามีสรรพคุณโดดเด่นในเรื่องฟื้นฟูสมรรถภาพทางเพศ และมีสารที่สกัดเป็นยารักษาโรค พาร์กินสันได้

จุดแข็งอันดับต่อมาก็คือ ฝักไม่มีพิษที่ก่อให้เกิดอาการคัน จึงสะดวกและเหมาะสมในการปลูกเชิงพาณิชย์ที่ต้องใช้พื้นที่จำนวนมาก สอดคล้องกับเหตุผลของอาจารย์สมโภชน์ในการเลือกค้นคว้าและทดลองปลูกหมามูยอินเดียในเชิง

อาจารย์เกรียงศักดิ์ สอดรักษ์ กำลังให้ข้อมูลการปลูกหมามูยในเชิงพาณิชย์

พาดิษย์ เพื่อเผยแพร่ให้แก่เกษตรกรและผู้ทีสนใจ ตามคำบอกเล่าจากอาจารย์ เกரியงค์ดี สอาดรักษ์ ดังนี้

“หมามูยไทยมีข้อจำกัดที่สำคัญที่สุดเลยคือก่อให้เกิดอาการคัน เวลาเก็บเกี่ยว (จะลำบาก) ทีจริงมีคนทานหมามูยไทยมานานแล้วนะครั้บ เพียงแต่ ว่าการเก็บเกี่ยวนี้ยากมาก เพราะขนของมันทำให้คันชนิดหาตัวจับยาก ดังนั้น ผู้เก็บจะต้องรู้วิธี เขาจะเก็บกันตอนเช้าเพราะน้ำค้างลง ขนมันจึงนิ่ม ก่อนจะเก็บ จะต้องใส่ชุดมิดชิด เพราะถ้าถูกชนิดนี้คันอย่าบอกใคร และต้องค่อยๆ ตัด ก่อนหย่อนลงในกระสอบปุ๋ย พอมองตรงนี้แล้วไม่ไหวนะครั้บถ้าทำเป็นอาชีพ มันลำบากเพราะเก็บเกี่ยวยาก ท่าน (อาจารย์สมโภชน์ ทับเจริญ) จึงเล็งไปที่ หมามูยอินเดีย”

ทีแจกแจงให้เห็นข้อจำกัดของการปลูกหมามูยไทยในเชิงพาดิษย์ ไม่ใช่เพื่อให้ถอดใจเสียก่อน เพราะหากสามารถพัฒนาสายพันธุ์เพื่อลดจุดอ่อน (ขนที่ก่อให้เกิดอาการคัน) และมีการทำวิจัยในด้านวิทยาศาสตร์อย่างเข้มข้นจนเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ก็คงไม่ใช่เรื่องยากทีสมุนไพรไทยจะไปไกลในระดับโลก...

ที่มา : <http://www.erotic-nature.com>

**พลเอกประยุทธ์และปลูกหมามูยแทนข้าว ชี้กำไรดีกว่า
หนังสือพิมพ์ข่าวสด ฉบับวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2558**

เมื่อเวลา 08.30 น. วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 ที่ทำเนียบรัฐบาล **พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา** นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ กล่าวตอนหนึ่งในการให้โอวาทแก่คณะโครงการเยาวชนไทยในสหรัฐอเมริกาเยือนแผ่นดินแม่ว่า วันนี้รัฐบาลสนับสนุนการปลูกพืชสมุนไพร ในเมื่อเราไม่สามารถปลูกข้าวได้ ก็จะให้กระทรวงสาธารณสุขเข้าไปดูแลว่าจะปลูกพืชสมุนไพรได้หรือไม่ โดยจะนำภาคเอกชนเข้ามาร่วมลงทุน

“ขณะเดียวกัน วันนี้เราขายหมามุ่ยได้ก็โลกรั้มละกว่าแปดร้อยบาท และเมื่อส่งไปประเทศอินเดียแล้วมีการแปรรูปกลับมาเป็นยา เป็นอะไรต่างๆ ราคาได้กลายเป็นก็โลกรั้มละแปดหมื่นบาท แล้วเหตุใดเรายังไม่ปลูกอย่างอื่นที่มีกำไรเพียงพันบาทหรือไม่ก็บาท แต่เราก็ต้องควบคุม อย่งไรก็ตาม ขณะนี้ข้าวของเราอย่างดีอยู่ ในส่วนที่เสียก็เป็นภาระของรัฐบาล ซึ่งที่ผ่านมาเป็นความคิดที่ไม่ถูกวิธีเพราะเราต้องทำให้เกษตรกรมีความเข้มแข็ง พระเจ้าอยู่หัวทรงสอนว่า **ถ้าจะทำให้คนเข้มแข็งต้องสอนวิธีการตกปลาให้เขา แต่ไม่ใช่ให้ปลาเขาไปกิน** เรากำลังสอนให้เกษตรกรมีการเรียนรู้ เข้าถึงเครื่องจักรทางการเกษตร และที่ผ่านมารายได้มันต่ำ จึงต้องกู้เงิน แล้วไร่นาก็ถูกยึด” พลเอกประยุทธ์กล่าว

หมายเหตุ :

- จากข้อมูลที่สืบค้นสรุปได้ว่า เมล็ดหมามุ่ยอินเดียก็โลกรั้มละ 800 บาท หมายถึงได้มีการแปรรูปแล้ว แต่ถ้าเป็นเมล็ดหมามุ่ยอินเดียดิบโดยเฉลี่ยราคาจะอยู่ที่ก็โลกรั้มละ 200 บาท
- ในวันที่ 14 กรกฎาคม 2558 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวในการให้สัมภาษณ์แก่นายกสมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านแห่งประเทศไทย โดยชี้แจงว่า พืชที่แนะนำให้เกษตรกรปลูกคือ **หมามุ่ยอินเดีย** ที่ไม่มีพิษคันเหมือนหมามุ่ยไทย (อ้างอิงจากรายการ “เรื่องเล่าเช้านี้” เข้าถึงได้จาก www.youtube.com/watch?v=BcLUKNdFLNA)